

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการสามัญ สภาผู้แทนราษฎร” มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรมีบทบาทที่สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คณะกรรมการสามัญมีบทบาทหลักที่สำคัญ 3 ประการคือ การพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ การติดตาม ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล และการศึกษา สอบสวนเรื่องใด ๆ ที่อยู่ ในอำนาจของสภา ซึ่งบทบาททั้งสามประการนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันและกัน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินบทบาทของคณะกรรมการสามัญได้แก่ ปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอกได้แก่ สภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีสื่อสาร ปัจจัยภายในได้แก่ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ กระบวนการปฏิบัติงาน ระบบช่วยอำนวยความสะดวกและพฤติกรรม

คณะผู้วิจัยได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงปัจจัยดังกล่าวโดยมีเป้าหมายให้คณะกรรมการสามัญ สภาผู้แทนราษฎร สามารถเป็นกลไกสำคัญสนับสนุนการปฏิบัติงานของสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีประเด็นหลักคือ

1. จะต้องมีการปฏิรูปการเมืองเพื่อให้ประชาชนมีบทบาททางการเมืองมากขึ้นในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารให้มีความโปร่งใส และกระทำการเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นเงื่อนไขการปรับปรุงจากสภาพแวดล้อมภายนอก

2. จะต้องมีการปรับรื้อระบบคณะกรรมการสามัญในด้านโครงสร้างให้มีการจำแนกแจกแจงที่ชัดเจน ส่งเสริมให้คณะกรรมการมีบทบาทมากขึ้น ปรับกระบวนการปฏิบัติงานให้มีความคล่องตัวและเชื่อมประสานกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ปรับระบบช่วยอำนวยความสะดวกให้มีบุคลากรที่คุณภาพเหมาะสมกับงานของคณะกรรมการแต่ละคน และให้มีฐานข้อมูลของคณะกรรมการเพื่อสามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และด้านพฤติกรรมของกรรมการโดยการทำให้ประชาชนมีความใกล้ชิดกับสภาและคณะกรรมการมากขึ้นเพื่อให้มีความเข้าใจและสนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติและทำให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ